Teisminio proceso Nr. 2-55-3-01309-2022-(S)

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m kovo 10 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejevski, Antano Simniškio (kolegijos pirmininkas) ir Algirdo Taminsko,

susipažinusi su 2023 m. vasario 21 d. paduotu **ieškovės uždarosios akcinės bendrovės "Tomadas"** kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2022 m. lapkričio 24 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškovė padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2022 m. lapkričio 24 d. nutarties, kuria palikta nepakeista Vilniaus apygardos teismo 2022 m. spalio 14 d. nutartis atsisakyti priimti ieškinį dėl skolos priteisimo, peržiūrėjimo. Kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose itvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (<u>CPK 346 straipsnio</u> 1 dalis). <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (<u>CPK 347 straipsnio</u> 1 dalies 3 punktas). Be to, <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas <u>CPK</u> 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (<u>CPK 347 straipsnio</u> 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normą (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią kasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

Ieškovės kasaciniame skunde nurodoma, kad apeliacinės instancijos teismas nukrypo nuo teismų praktikos dėl transporto priemonės savininko, jos saugotojo ir policijos komisariato teisinių santykių atribojimo, esminę reikšmę suteikė formaliam šalių dalyvavimo abiejose bylose faktui, o ne šių asmenų teisinių santykių skirtumams. Apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai pripažino, kad tai tų pačių šalių ginčas tuo pačiu pagrindu, nes ankstesnėje byloje priimtu sprendimu teismas pirmiausiai atskyrė ieškovės ir VMI materialiuosius teisinius santykius nuo ieškovės ir atsakovo sutartinių teisinių santykių, pažymėdamas, kad priverstinio transporto priemonių nuvežimo ir saugojimo paslaugų sutartis saisto perkančiąją organizaciją ir paslaugų teikėją, o VMI, kaip nedalyvavusio sudarant šią sutartį, pareiga atlyginti saugojimo išlaidas atsiranda specialios viešosios teisės normų pagrindu. Nagrinėjamoje byloje keliamas klausimas dėl sutartį sudariusio atsakovo pareigos visiškai atsiskaityti už tinkamai suteiktas paslaugas sutarties ir CK 6.190 straipsnio 2 dalies pagrindu, kai transporto priemonių savininkai pilnai nesumokėjo sutartyje nustatytos už paslaugą kainos.

Kasaciniame skunde nurodoma ir tai, kad apeliacinės instancijos teismas pažeidė CK 6.189, 6.233 straipsnių nuostatas, nes esminę reikšmę suteikė reikalavimų lingvistiniam tapatumui, o ne ginčo materialiniam santykiui ir gynybos būdui. Ankstesnėje byloje buvo sprendžiama dėl įstatymo pagrindu atsiradusių savininko pareigų vykdymo, o nagrinėjamoje byloje reikalavimas kyla iš sutartinių santykių (bylos nagrinėjimo objektas yra sutarties pagrindu atsiradusių prievolių turinys ir jų vykdymas). Tai, kad teismas ankstesnėje byloje atsisakė priteisti sutartyje nustatyto dydžio įkainį iš asmens, kuris nebuvo dėl jų susitaręs, savaime nepanaikina ir nemodifikuoja atsakovo prievolių pagal sutartį. Kasaciniame skunde keliamas ir nukrypimo nuo teismų praktikos dėl ginčo pagrindo tapatumo klausimas bei nurodoma, kad apeliacinės instancijos teismas nevertino, jog nagrinėjamoje byloje reikalavimas grindžiamas nauja faktine aplinkybe, jog vykdant sutartį, pareikalavus sumokėti atlygi už

4

transporto priemonių saugojimą iš sutartyje nedalyvaujančio trečiojo asmens, ieškovės reikalavimas nebuvo patenkintas. Šis juridinę reikšmę turintis faktas ir iš jo kylančios teisinės pasekmės iki ankstesnės bylos pabaigos tiesiog neegzistavo. Kasaciniame skunde pažymima ir tai, kad apeliacinės instancijos teismas, atsisakydamas priimti ieškovės ieškinį, paneigė Lietuvos Respublikos Konstitucijos 30 straipsnyje ir CPK 5 straipsnyje garantuotą fundamentalią teisę į teisminę gynybą, taip nukrypo nuo CPK 2 straipsnyje nustatyto civilinio proceso tikslo.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais i r jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti. Kasaciniu skundu neformuluojama teisės aiškinimo ir taikymo problema, kuri turėtų esminės reikšmės teisės aiškinimo ir taikymo vienodinimui, teismo precedento suformavimui.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu <u>CPK 346 straipsnio</u> 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (<u>CPK</u> 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui. Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Andžej Maciejevski

Antanas Simniškis

Algirdas Taminskas